

Żółkiewskiego Stanisława

Dzielnice: Praga Południe

Osiedla: Grochów

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1921

Opis

Stanisław Żółkiewski (1547-1620) hetman polny koronny, hetman wielki koronny i kanclerz wielki koronny. Prowadził zwycięskie kampanie wojenne przeciw Rosji, Szwecji, Imperium Osmańskiego i Tatarom. Wyróżnił się podczas wypraw rosyjskich Stefana Batorego, walcząc pod Pskowem i Wielizem. Wspierał Jana Zamoyskiego w bitwie pod Byczyną w 1588 roku. W 1597 roku założył siedzibę rodu miasto Żółkiew. Podczas kolejnego etapu wojen z Rosją dowodził oblężeniem Smoleńska, wslawił się także pokonując przeważające siły wroga pod Kłuszynem w 1610 roku. Jako pierwszemu Europejczykowi udało mu się na dwa lata zająć Moskwę. Kolejne lata to głównie walki przeciwko Tatarom i Imperium Osmańskiemu. Swoje wspomnienia wojenne opublikował w pamiętnikach „Początek i progres wojny moskiewskiej. W 1620 roku w bitwie pod Cecorą poniósł klęskę, którą sam przypłacił życiem. Jego głowa, nadziana na pikę, przez ponad 2 lata wisiała nad wejściem do pałacu sułtana. Prawnukiem hetmana był król Jan III Sobieski. Do 1954.05.20 był patronem dzisiejszej ul. Resorowej.

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 27: Dom Stefana Damięckiego (drugi adres: ul. Szaserów 58). Dwupiętrowy, dziś mocno zniszczony, powstał w 1928 roku, o czym przypomina rok i inicjały właściciela nad wejściem. Tam też znajduje się niewielka figurka Matki Boskiej, mająca chronić mieszkających tu lokatorów. Do ich grona zaliczali się małżonkowie Irena Górską (1910-2008) i Dobiesław Damięcki (1899-1951) - para znakomitych aktorów - oraz ich synowie: Damian Damięcki (ur. 1941) i Maciej Damięcki (ur. 1944), również aktorzy. Mieszkała tu również siostra Dobiesława wraz ze swoją rodziną. Jej synami byli Tadeusz Kubiak (1924-1979) i Zygmunt Kubiak (1929-2004). Starszy z nich - poeta - miał w swoim dorobku literackim wiersze i słuchowiska radiowe przeznaczone dla dzieci (m.in. "Skrzaty ciotki Agaty", "Ołowiany dobosz", "Gdy miasto śpi", zbiory "Wiersze na dzień dobry", "Niby na niby", "Moje

marzenia", "Kocham Ciebie, mam", "List do Warszawy") i dorosłych (np. "Bieżnie w słońcu wiodą", "Za wschodzącym słońcem", "Przypomnienia wiosenne") a także teksty wielu piosenek (np. "Piosenka o przyjaźni", "Ptaku srebrnopióry", "Warszawa śpiewa", "Latarnie warszawskie", "Ja jestem twoja" - wszystkie z muzyką Władysława Szpilmana). Młodszy zaś był wybitnym propagatorem kultury antycznej ("Mitologia Greków i Rzymian", "Literatura Greków i Rzymian", "Dzieje Greków i Rzymian"), eseistą ("Brewiarz Europejczyka", "Przestrzeń dzieł wiecznych. Eseje o tradycji kultury śródziemnomorskiej") i tłumaczem (m.in. wszystkich 253 wierszy Konstandinosa Kawafisa, "Eneida" Wergiliusza czy "Wyznania" św. Augustyna).

53: Domek. Partretowy. Podczas Powstania Warszawskiego krótko mieszkała tu Larysa Zajackowska-Mitznerowa (1918-1987) - dziennikarka i pisarka znana pod pseudonimem "Barbara Gordon".

Data nadania nazwy: 1921.07.05
